

GAZETA POLSKA

Bukowiny

Видання Чернівецького обласного
Товариства польської культури
ім. Адама Міцкевича

Nr 35 (617)

Kwiecień 2010 r.

Ukazuje się od 30 lipca 1883 roku

*Pismo społeczne, gospodarcze
i literacko-kulturalne*

Redakcja serdecznie dziękuje za dofinansowanie kosztów druku ze środków Senatu RP za pośrednictwem Fundacji «Pomoc Polakom na Wschodzie»

CZARNE DNI POLSKI

♦ Samolot z prezydentem Lechem Kaczyńskim na pokładzie rozbił się, podchodząc do lądowania na lotnisku w Smoleńsku.

Tupolewowi nie udało się wylądować na lotnisku wojskowym. Wokół lotniska była bardzo gęsta mgła. Samolot prawdopodobnie zahaczył lewym skrzydłem o drzewa. Wcześniej pilotowi proponowano lądowanie na lotniskach zastępczych – w Mińsku lub Moskwie.

Na pokładzie znajdowało się 96 osób. Nikt z nich nie przeżył katastrofy.

Informacja o katastrofie została przekazana prezydentowi Rosji Dmitrijowi Miedwiediewowi, który natychmiast skierował na miejsce szefa resortu sytuacji nadzwyczajnych Siergieja Szojgu. Powołał też specjalną komisję do wyjaśnienia przyczyn i okoliczności tragedii. Na jej przewodniczącego wyznaczył premiera Władimira Putina.

♦ Brat prezydenta Jarosław Kaczyński i jego córka Marta modlili się przy przykrytej biało-czerwoną flagą trumnie prezydenta. Po uroczystości na płycie lotniska kondukt przejechał ulicami Warszawy do Pałacu Prezydenckiego. Tysiące osób w milczeniu obserwowały przejazd, niektórzy rzucali na ulice kwiaty, żegnali się. Wiele osób płakało. Ostatnim minutom przejazdu konduktu towarzyszyło biciedzwonów, warszawiacy śpiewali hymn narodowy i pieśń «Boże coś Polskę»

♦ W smutku, żalu i bólu jednoczy się z nami cała ojczyzna i rodacy rozproszeni po wszystkich kontynentach. Ale na tę trumnę i na całą zdrętwiałą z bólu ojczyznę pada blask słońca. Tego słońca, które nigdy nie zachodzi, którym jest Jezus Chrystus zmartwychwstały. Do niego kierujemy naszą modlitwę – powiedział sekretarz Episkopatu.

Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej
Lech Aleksander Kaczyński

ur. 18 czerwca 1949 r. ✝ zm. 10 kwietnia 2010 r.

Boże Błogosław Polsce!

Wieczny odpoczynek racz im dać, Panie...

Генеральному Консулу Республіки
Польща у Львові П.Гжегошу
ОПАЛІНСЬКІ

Високоповажний пане Генеральний
Консуле!

Від імені Чернівецької обласної державної адміністрації, жителів Буковини та від мене особисто прийміть найщиріші співчуття у зв'язку із трагічною загибеллю Президента Республіки Польща Леха Качиньського, його дружини та супроводжуваних осіб.

Ця катастрофа – непоправна втрата для польського народу, гіркоту якої ми від усього серця поділяємо. Життєвий та професійний шлях Леха Качиньського завжди слугуватиме прикладом високої професійності, відданості справі, толерантності та людської гідності.

Багатонаціональна Чернівецька область розділяє з дружим польським народом цей невимовний біль.

Дозвольте ще раз висловити найщиріші співчуття близьким, рідним, друзям загиблих. Нехай милостивий Господь прийме душі усопших у своє Царство!

З повагою голова Чернівецької обласної державної адміністрації Михайло ПАПІЄВ.

Юрій МАКАР, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних відносин Чернівецького національного університету ім.Ю.Федьковича:

Важко і прикро зрозуміти всю глибину трагедії, яка сталася з Польщею, країною мого походження. Трагічний випадок забрав життя Президента РП, його дружини і десятків державних і громадських діячів Польщі.

Телефонуючи до Посольства РП у Києві, беручи участь у сумних зборах Чернівецького обласного товариства польської культури ім.А.Міцкевича, глибоко переживаю втрату, велику трагедію всіх поляків, де б вони не знаходилися у світі.

Неймовірно жаль! Але жертви більшовицького терору 1940-го потягли за собою нову важку Жертову.

Кріпчись, польський народі!

Vasile BĂCU, preşedinte interimar al Societăţii pentru Cultura Românească „Mihai Eminescu” din regiunea Cernăuţi:

Dă, Doamne, poporului polonez din toată lumea să treacă peste această dură grea de încercare. E greu să-ţi imaginezi cum floarea unei naţiuni îşi aduce pe altarul memoriei altor martiri nevinovaţi propria viaţă. Sincerele noastre condoleanţe şi toată posibila compasiune ce poate izvorî din inima unor oameni cu credinţă în Dumnezeu.

In memoria reprezentanţilor elitei naţiunii poloneze în frunte cu Preşedintele

Lech Kaczynski care şi-au pierdut viaţa pe drumul spre locul de veşnică odihnă a martirilor de la Katyn

Martirii dorm la Katyn

Cu vis însetat de dreptate,

Ei rugă şi linişte cer,

Nu vor răzbunare şi moarte.

Dar păsări de fier iar aduc

Mormane de vieţi în buchete

Copacii în mantii de furn

La Domnul se roagă să-i ierte...

Katynul tresare din gropi

Tăcerea de groază-arnuţeste

Durerea pe muguri de plopi

În limba polonă vorbesc...

Vasile BĂCU, 11 aprilie 2010.

Anna SLUSAR z rodziny:

O, Boże Miłosierdny! O, Polsko!

Jesteście w naszych sercach! Jesteśmy z wami!

Остап ІОРІЙЧУК, голова Чернівецької обласної організації Української республіканської партії «Собор»:

Висловлюю щирі співчуття польській спільноті Чернівців і всьому польському народові з приводу трагічної загибелі Президента Республіки Польща п.Леха Качиньського та усієї делегації, які летіли в Катинь для участі в меморіальних заходах. Це чорна новина і для нас, українців.

Інга ВІТТАЛЬ, голова Товариства австрійсько-німецької культури ім.І.В.Гете «Wiedergeburt»:

Чернівецькі німці щиро розділяють гіркоту втрати, яку поніс польський народ. Від душі співчуваємо. Herzliches Beileid!

Piotr ŻUKOWSKI, prawnik:

Żal! O, jaka szkoda, że Pan Bóg zabrał takich ludzi.. Wyrażam współczucie w imieniu rodzin Żukowskich-

Droga Polsko, Praojczyzno nasza!

Na to co się stało nie znajdujemy słów...

Ta tragiczna wiadomość wstrząsnęła nami do głębi. Tacy ludzie są wyjątkowi i tym boleśniej odczuwa się ich stratę.

Trzeba wiele sił, aby znieść ten ból. Łączymy się w smutku z narodem polskim w jedną rodzinę.

Jesteśmy złączeni w bólu i żalu z Tobą, Polsko!

W tym smutku razem z nami są wszyscy Bukowińczycy.

**Zarząd Główny Obwodowego
Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza,
Członkowie Obwodowego TKP im. Adama Mickiewicza,
Polonia Bukowińska.**

Dom Polski, Czerniowce, obwód Czerniowiecki
11.04.2010 r.

Palamar z Winnicy, Tarasowych z Czerniowiec i Kyjowa, Witkowskich i Belinskich z Timiszoary.

Володимир СТАРИК, голова Українського народного дому в Чернівцях:

До глибини душі схвилюваний нещастям, яке випало на польський народ і Польську державу. Хай наші співчуття, співчуття цілого українського народу допоможуть братам-полякам пережити цю невіджаловану втрату.

Валентина ДІАКОВСЬКА, голова правління Українського фонду культури у Чернівецькій області:

Шоковані. Сумуємо. Співчуваємо. Підтримуємо увесь народ братньої Польщі в його біді.

Володимир МИХАЙЛОВСЬКИЙ, головний редактор газети «Буковина»:

Надто сумна звістка сколихнула світ. . Боляче, що на такому важливому етапі розвитку передчасно осипався Цвіт нації на державницькому дереві життя. Боляче й Україні, яка втратила в особі Леха Качиньського щирого прихильника нашого членства в ЄС, нашого відданого захисника за політичною трибуною Європи.

Дуже прикро. Сумую серцем. Співчуваю по-християнськи родинам тих, які передчасно усамітнені журбою, яка надовго.

Польському народові бажаю стійкості, твердої непохитності на тій дорозі, якою вів Лех Качиньський, Президент, який гордився поляками і Польщею. Ця любов і покликала його на місце безневинно убієнних, правду про яких нарешті почув світ. .

Схиляю голову перед пам'яттю добродіїв!

Віктор ПАВЛЮК, Оксана ІВАСЮК:

Дорогі польські брати!

У цей трагічний і глибоко скорботний час ми – з вами. Такої непоправимої болі польський народ не знав навіть у війни. З життя пішла елі-

Чернівчани співчують польському народу

Телеграми-співчуття польському народу від імені чернівецької громади у зв'язку із катастрофою президентського літака Ту-154, у результаті якої загинули Президент Республіки Польща Лех Качиньський з дружиною, сенатори, послі, керівники військового відомства, представники духовенства та громадськості, надіслав міський голова Микола Федорук Генеральному консулу Польщі у Львові Гжегожу Опалінському, Послу Республіки Польща в Україні Яцеку Ключковскі та президенту міста-побратима Чернівців – Коніна Казімежу Палашу.

«Прийміть найглибші співчуття у зв'язку з трагічною смертю Президента Польщі пана Леха Качиньського, його дружини та урядової делегації вашої країни. Це величезна втрата й для України. У ці важкі дні скорботи мешканці Чернівців, як і увесь світ, сумують разом з вами. Нехай вони спочивають з миром», – йдеться у телеграмі-співчутті **Миколи ФЕДОРУКА.**

Людвіг МАРКУЛЯК від «Родини Кольпінга»:

Важко усвідомити цю страшну трагедію. Сподіваємося, що Господь забере їхні безневинні душі до себе. А ми пам'ятатимемо про них. Земля пухом усім змарлим!

Адміністрація та профспілкova організація кооперативного економіко-правового коледжу:

Викладачі та студенти нашого навчального закладу приголомшені цією сумною звісткою. Висловлюємо щирі співчуття всім полякам, родинам загиблих.

Wiktor DAWIDOWICZ, Przewodniczący społeczności ormiańskiej w Czerniowcach:

Składamy wyrazy najgłębszego współczucia dla Polski, Polaków Bukowiny z powodu tragicznej śmierci Prezydenta Kaczyńskiego oraz wszystkich tych, którzy zginęli wraz z nimi w tak tragicznych okolicznościach w drodze na obchody 70-jej rocznicy zbrodni Katyńskiej.

Леонід Фукс, Анатолій ІСАК, обласний Благодійний фонд «Хесед Шушана»:

Гірко і сумно від непоправної втрати – трагічної загибелі президента Польщі Леха Качиньського, його дружини та представників військової та політичної еліти краю. Віримо, що у цій гіркій скорботі польський народ стане ще сильнішим, а єдність допоможе пережити біль.

Мłodzież „Ogniska”:

Łączymy się dotych współczuć – członkowie zespołu „Bukowińskie kolory” oraz młodzież „Ogniska” – 11 podpisów.

Семья БЛИНОВЫХ:

Шокированы! Соболезнуем по поводу гибели такого великого человека и его соратников. Пусть такие трагедии не повторяются!

KMIEĆ z rodziną:

To jest wielka tragedia i strata dla polskiego narodu i wszystkich Polaków świata. Dla nas, Polaków z Ukrainy, to jest wielki smutek. Składamy najgłębsze kondolencje dla ich rodzin i polskiego narodu.

Гурт «Джерело»:

Висловлюємо найщиріші співчуття всьому польському народові, польській громаді буковинського краю з приводу важкої втрати Президента Польщі та цвіту польської нації. Впевнені, що полякам не бракуватиме мужності витримати важкий удар, гідно знести непередбачуване випробування. Вічна пам'ять загиблим!

Тарас ІВАСЮТИН, завідувач кафедри сучасних іноземних мов ЧНУ ім.Ю.Федьковича:

Глибоко сумую з приводу загибелі Президента Польщі, його дружини та високопоставлених урядовців. Висловлюю щирі співчуття польському народові. Вічна їм пам'ять!

Олена НАНДРИШ, голова Магальянської сільської ради:

Мої односельці, члени моєї родини, учасники молодіжного колективу «Маргаритар» глибоко схвилювані цією подією. Трагічна загибель Президента Польщі, його дружини, такої великої кількості урядовців і священнослужителів шокувала і приголомшила всіх. Царство небесне усім жертвам Катині, а живим – миру і добра!

та, цвіт Польської держави. Тримайтеся! В ім'я Польщі та польського народу. Земля пухом тим, хто невинно і передчасно відійшли з життя. Вічна їм пам'ять і Царство небесне!

Jarosław KOGUT, wicestarosta delegacji z powiatu Lidsbarskiego:

Łączymy się w modlitwie za tych, którzy zginęli za wieczną ich chwałę.

Łączymy się w modlitwie za tych, którzy pozostali aby Pan Bóg dał nam nadzieję.

Олександр ЯСКЕВИЧ, голова культурно-освітнього товариства білорусів:

Дуже жаль, що так багато урядовців на чолі з Президентом Польщі Лехом Качиньським загинули в одну мить. Яке непередбачуване наше життя! Треба дорожити кожною його хвилиною, знаходити порозуміння і спільну мову, як це століттями вже заведено на Буковині.

Вечная память пагибшим!

Михайло БАУЕР, начальник головного управління освіти і науки облдержадміністрації:

Освітяни Буковини глибоко сумують з приводу трагічної смерті польської еліти і висловлюють співчуття рідним і всьому польському народові. Царство їм небесне!

Анна КОРЖАНОВСЬКА, парафіянка коської:

Składam szczerze współczucie w imieniu naszego Rużańca krewnym oraz rodakom w Polsce i w Kraju.

У Жалобній книзі Товариства польської культури ім.А.Міцкевича є також співчуття від генерального директора «Машзаводу» В.Сідляра та його першого заступника С.Громової, від імені міської ради – Тетяни Татарчук, студентів факультету історії, політології та міжнародних відносин ЧНУ, багатодітної матері Ярослави Шародок, колективу музичної школи № 2, керуючого справами Заставнівської райради В.Мельника, від родин Нежинських, Р. Венгриновича, В.Копельницького, Р.Буцовського, С.Скшинян, П.Півторак, Ю.Каплін, Л.Москалюк, В.Тунь, І.Кам'янського, В.Мельничука, Т.Мінченко, сімей Павлович, Опаїць, Курявенко, Лемкович.

Катинський розстріл

– це масові страти польських громадян в Катинському лісі поблизу Смоленська навесні 1940 року

Як свідчать оприлюднені в 1992 році документи, розстріли проводилися за рішенням особливої Трійки НКВС СРСР у відповідності до постанови Політбюро ЦК ВКП(б) від 5 березня 1940.

Відповідно до висновків німецької комісії Г.Бутца і міжнародних комісій 1943 р., розстріли й поховання проводилися органами НКВС в Катинському лісі не лише у 1940-му, а й раніше – у 20-30-х роках. Це підтверджено у 1990-2004 роках Головною військовою прокуратурою РФ, що констатувала винесення „трійкою НКВС” смертних вироків 14.542 польським військовополоненим.

Керівництво СРСР до 1990 року заперечувало свою причетність до цих розстрілів. Відповідно до радянської офіційної версії (комісія Миколи Бурденка) польські громадяни були розстріляні в Катині у 1941 році німецькими окупаційними військами. На сьогоднішній день цю версію підтримують деякі російські публіцисти.

Окупація Польщі

1 вересня 1939 року Німеччина напала на Польщу. 17 вересня на територію Польщі вступили частини Червоної Армії. Польське командування віддало наказ не чинити опір радянським військам, однак на місцях опір спонтанно чинився. Втрати радянської сторони в результаті бойових сутичок склали 1475 осіб, польської – 3500 осіб.

Польський генерал Владислав Андерс, який пораненим потрапив у радянський полон, у своїх спогадах писав:

У Старому Самборі мене відвели до командарма Тюленева. Він прийняв мене, оточений принаймні двадцятьма офіцерами. І відразу накинувся з докорами - чому я не здався відразу, а чинив опір. Червона Армія, мовляв, побратерськи ввійшла у Польщу, щоб звільнити народ від «панів та капіталістів», втратила 18 танків і багато «бійців» (солдат). На моє зауваження, що Ради порушили договір і без будь-яких на те підстав зайняли польську територію, я одержав таку відповідь:

– У Радянського Союзу своя політика.

Цей аргумент мені доводилося чути ще не раз.

Червона Армія зайняла території Західної України і Західної Білорусії, які раніше за Ризьким мирним договором 1921 року були передані більшовиками до складу Польщі. Ці дії стали можливими в результаті підписання секретних додатків до радянсько-німецького Пакту про ненапад й вже тогочасним радянським керівництвом неофіційно називалися „четвертим розподілом Польщі”. Такий вислів вживається і в сучасній історіографії. (докладніше див. Польський похід РСЧА).

У ході бойових дій німецькі війська захопили 420 тисяч полонених, Червона Армія – 250 тисяч. Відомі випадки розстрілу полонених як німецькими військами, так і червоноармійцями. Після захоплення 22 вересня радянськими військами Гродно, 300 його захисників, включаючи командира корпусу Ольшину-Вильчинського і його ад'ютанта, було розстріляно на місці; наступного дня в Мокшанах було розстріляно 150 морських офіцерів, що відступали

на Брест. Розстріли відбувалися і в інших місцях, включаючи Львів.

Полонені й інтерновані

19 вересня 1939 року наказом НКВС № 0308 створено Управління у справах військовополонених й інтернованих (УПВІ) при НКВС СРСР й організовано 8 таборів для утримання польських військовополонених (Осташківський, Юхновський, Козельський, Путивльський, Козельщанський, Старобільський, Юзький і Оранський). Начальником управління був призначений майор П. К. Сопруненко.

Усього в ході просування Червоної Армії було захоплено від чверті- до півмільйона польських громадян, серед яких були як військовослужбовці польської армії, так й інші особи, що чинили збройний опір.

За рішенням Політбюро ЦК ВКП(б) від 3 жовтня 1939 року, рядових та унтер-офіцерів, уродженців територій Польщі, що відійшли до СРСР, розпустили по домівках, а більше 40 тисяч жителів західної й центральної Польщі передали Німеччині. Військовополонені, що залишилися, були розподілені в такий спосіб:

Категорія	Розміщення	Кількість
Офіцерський склад	Старобільський табір	4 000 осіб
Офіцерський склад	Козельський табір	5 000 осіб
Жандарми, поліцейські	Осташковський табір (Калінінська область)	4 700 осіб
Рядові і молодший склад	будівництво дороги Новоград-Волинський – Львів	18 000 осіб
Рядові і молодший склад	Наркомчермет на роботу в Криворізькому басейні	приблизно 10 000 осіб
РАЗОМ		приблизно 41 700

Серед арештованих поляків (цивільних) були майбутній президент Польщі Войцех Ярузельський та майбутній прем'єр-міністр Ізраїлю Менахем Бегін. Генерал Владислав Андерс, який утримувався у внутрішній в'язниці НКВС на Луб'янці, згадавав, що він постійно чув від радянських військових і співробітників держбезпеки таке:

«...ми з Німеччиною тепер дійсні друзі й разом виступимо проти світового капіталізму. Польща вислужувалася перед Англією, тому загибель її була неминучою. Польщі більше ніколи не буде»

Взимку та навесні 1940 року понад 26 тисяч родин військовополонених, а також представники деяких інших категорій польського населення були депортовані на спецпоселення, головним чином до Північного Казахстану та Сибіру.

У той же час від офіцерів, що утримувалися в трьох таборах – Осташковському, Козельському і Старобільському, перестали надходити листи.

Як свідчать опубліковані в 1992 році документи, 3 березня 1940 (дату встановлено за номером записки) народний комісар внутрішніх справ Лаврентій Берія запропонував Політбюро:

У таборах для військовополонених

НКВС СРСР та у в'язницях західних областей України й Білорусії на сьогоднішній день утримується

Категорія	Розміщення	Кількість
Офіцерський склад	Старобільський табір	4 000 осіб
Офіцерський склад	Козельський табір	5 000 осіб
Жандарми, поліцейські	Осташковський табір (Калінінська область)	4 700 осіб
Рядові і молодший склад	будівництво дороги Новоград-Волинський – Львів	18 000 осіб
Рядові і молодший склад	Наркомчермет на роботу в Криворізькому басейні	приблизно 10 000 осіб
РАЗОМ		приблизно 41 700

велика кількість колишніх офіцерів польської армії, працівники польської поліції й розвідувальних органів, членів польських націоналістичних контрреволюційних партій, учасників розкритих контрреволюційних повстанських організацій, перебіжчиків й ін. Всі вони є заклятими ворогами радянської влади, сповненими ненависті до радянського ладу. <...>

У таборах для військовополонених утримується всього (не враховуючи солдатів та унтер-офіцерського складу) 14736 колишніх офіцерів, чиновників, поміщиків, поліцейських, жандармів, тюремників, осадників і розвідників, за національністю понад 97 % – поляки. <...>

Виходячи з того, що всі вони є

закоренілими, невинуватими ворогами радянської влади, НКВС СРСР вважає за необхідне:<...>

Справи військовополонених, що перебувають у таборах – 14 700 осіб колишніх польських офіцерів, чиновників, поміщиків, поліцейських, розвідників, жандармів, осадників і тюремників, а також справи арештованих із західних областей України й Білорусії в кількості 11 000 осіб членів шпигунських і диверсійних організацій, колишніх поміщиків, фабрикантів, колишніх польських офіцерів, чиновників й перебіжчиків – розглянути в особливому порядку, із застосуванням до них вищої міри покарання – розстрілу.

ІІ. Розгляд справ провести без виклику арештованих та без пред'явлення звинувачення ...

Рішенням Політбюро ЦК ВКП(б) від 5 березня 1940 року пропозицію Берії було підтримано. Свої підписи поставили Сталін, Ворошилов, Молотов, Микоян. Калінін та Каганович надіслали телефоном своє „за”.

Для знищення ув'язнених Осташківського табору приготували Калінінську в'язницю, заздалегідь звільнену від інших ув'язнених. Одночасно неподалік від Калініна у селищі Медное

табору 7 квітня, записував у своєму (згодом знайденому німецькою комісією Г.Бутца) щоденнику: 8 квітня. 3 12 годин стоїмо в Смоленську на запасній колії. 9 квітня. Підйом у тюремних вагонах і підготовка на вихід. Нас кудись перевозять у машинах. Що далі? Зі світанку день починається якось дивно. Перевезення в боксах „ворона” (страшно). Нас привезли кудись у ліс, схоже на дачне місце. Ретельний обшук. Цікавилися моєю обрубкою, забрали рублі, ремінь, складаний ніжик, годинники, які показували 6.30... На цьому щоденник обривається.

Страти продовжувались з початку квітня до середини травня 1940 року. Після розстрілів у Москву відправили телеграму: „Операція по разгрузке лагерей закончена”.

3 березня 1959 року в цілком таємній доповідній записці № Н-632-III на ім'я Першого секретаря ЦК КПРС М.С. Хрущова голова КДБ Шелепін запропонував знищити 21 857 особових справ розстріляних польських громадян. Пропозиція була затверджена і виконана. За даними цієї записки усього було розстріляно 21 857 осіб, з них у Катині 4 421 осіб, у Харкові 3 820 осіб, у Калініні 6 311 осіб й 7 305 осіб у таборах і в'язницях Західної України й Західної Білорусії.

місце розстрілу, згідно даних "Записки..." Шелепіна	кількість людей
у Катинському лісі (Смоленська область)	4.421
у Старобільському таборі біля Харкова	3.820
в Осташковском таборі (Калінінська область)	6.311
в інших таборах і в'язницях Західної України й Західної Білорусії	7.305
Усього	21.857

екскаватори вирили кілька величезних ям. Такі ж ями викопали й поруч із Катинню – неподалік від Смоленську.

З початку квітня військовополонених почали вивозити на розстріл ешелонами по 350-400 осіб. Жертвам повідомляли, що їх готують до відправлення на батьківщину.

Майор Адам Сольський, відправлений по етапу з Козельського

Ця акція стала ударом по всій польській інтелігенції, оскільки серед страчених минулого були і кадрові офіцери, і офіцери воєнного часу – мобілізовані адвокати, журналісти, інженери, учителі, лікарі і т.д., включаючи університетських професорів. Останніх тільки в Козельському таборі перебувало 20 чоловік.

Матеріал підготував Владислав СТРУТИНСЬКИЙ, доцент кафедри міжнародних відносин Чернівецького національного університету ім.Ю.Федьковича.

CZARNE DNI POLSKI

◆ W związku z tragiczną śmiercią prezydenta Lecha Kaczyńskiego i wielu czołowych osób z polskiego życia politycznego i społecznego politycy z całego świata przestali wyrazić współczucia rodzinom ofiar katastrofy i wszystkim Polakom.

W całym kraju trwa żałoba narodowa po tragicznej śmierci prezydenta Polski Lecha Kaczyńskiego i 95 innych pasażerów samolotu, który rozbił się pod Smoleńskiem. Wśród ofiar są najważniejsze osoby w państwie. Żałoba, ogłoszona przez marszałka Sejmu Bronisława Komorowskiego, potrwa do piątku.

Na czas żałoby flagi na budynkach publicznych są puszczane do połowy i przepasane kirem, odwołano imprezy sportowe i rozrywkowe.

Przed Pałac Prezydencki w Warszawie przychodzą tłumy warszawiaków, płonie morze żniczy, ludzie składają kwiaty.

Kwiaty i żnicze są składane również w Sopocie przed domem, w którym mieszła para prezydencka.

W całym kraju odbywają się msze i nabożeństwa w intencji ofiar tragedii i ich bliskich.

◆ Premier Donald Tusk zwołał nadzwyczajne posiedzenie Rady Ministrów. W MSZ organizuje się sztab kryzysowy. Tymczasowe obowiązki prezydenta objął marszałek Sejmu Bronisław Komorowski. Pierwszą decyzją było ogłoszenie tygodniowej żałoby narodowej. W ciągu 14 dni ogłosi datę wyborów prezydenckich. Te natomiast muszą się odbyć najdalej w ciągu dwóch miesięcy od daty ich ogłoszenia. Oznacza to, że Polacy pójda do urn wyborczych najdalej pod koniec czerwca.

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa uruchomiło specjalne infolinie dla osób, które straciły swoich bliskich w katastrofie w Smoleńsku.

Kancelaria Prezydenta RP poinformowała, że uroczysty pogrzeb Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego i Pani Marii Kaczyńskiej odbędzie się w niedzielę 18 kwietnia 2010 r.

PAP.

Хвилина мовчання біля Польського дому в Чернівцях. Учні ліцею з польського міста Орнетта Вармінсько-Мазурського вєводства гостили в ці смутні дні у Заставнівській гімназії.

Біль нині говорить польською

Світ шокований неймовірною трагедією, що спіткала польський народ, – авіакатастрофою, в якій загинула чи не половина правлячої політичної еліти дружньої нам Польщі. Країна в жалобі. Сумують і моляться поляки в усьому світі.

У неділю, 11 квітня, у Польському народному домі, відбулися траурні збори, організовані

обласним Товариством польської культури ім. А. Міцкевича, за участю представників національно-культурних товариств, обласної та міської влади, польської громади, інтелігенції краю на вшанування пам'яті загиблих 70 років тому під час Катинської трагедії та ужахливий авіакатастрофі під Смоленськом. Чернівчани, вшановуючи душі загиблих, поклали квіти та запалили свічки пам'яті.

Після хвилини мовчання присутні зворушливо, зі сльозами на очах, спільно молилися за упокій померлих. Ксьондз-пробощ римо-католицького костюлу Воздвиження Святого Хреста Марек сказав, що подія ця отримала вже знакову назву «друга Катинь», закликав не робити ніяких передчасних висновків з цього приводу.

Болючі, небайдужі слова співчуття висловили професор, завідувач кафедри міжнародних відносин ЧНУ Юрій Макар, в.о. голови обласного Товариства румунської культури ім. М. Емінеску Василь

Бику, представники обласної держадміністрації та міської ради Ілля Іонєць та Тетяна Тарчук, член правління Товариства австрійсько-німецької культури ім. Й. В. Гете «Відродження» Павло Півторак, голова Українського народного дому в Чернівцях Володимир Старик, голова правління Українського фонду культури Валентина Діаковська, письменник Аркадій Опаїць, голова «Родини Кольпінга» Людвіг Маркуляк, керівник народного фольклорного колективу «Джерело» Микола Катеринчук.

Наступного дня, у понеділок, у римо-католицькому костюлі Воздвиження Святого Хреста відбулася поминальна меса, під час якої чернівчани вшанували пам'ять загиблих, розділили з польським народом скорботу та біль непоправної втрати, висловили співчуття представникам польської громади краю.

**Антоніна ТАРАСОВА.
Фото Юлії БАЛИЦЬКОЇ.**

Заупокійна молитва в костюлі Воздвиження Святого Хреста.

Malwina Zofia SCHWIETERS WIERSZE KATYŃSKIE

Przemów do mnie Chryste,
Wszak matka Twa Święta
Niepokalanego Poczęcia była,
A skąd u mnie grzesznej
ma znaleźć się siła

Na ten bezmiar boleści.
Jam też syna miała.
Na chwałę Twoją jamże
go chowała
A on dziś w grobie nieznaczonym
leży.

Przemów do mnie Chryste,
Bo mózg nie pojmuje,
Dlaczego kwiat walorów
W swym pięknym rozkwicie
Tam, w lesie katyńskim
Przypłacił je życiem.
W czym była ich wina?
Wszak sam wróg ich przyzna,
Że hasłem ich wszystkich był –
– Bóg i Ojczyzna. –

Przemów do mnie Chryste,
Lub niech tu się skończy
ta pielgrzymka moja,
Bo usta nie wyszepcą 'Bądź
wola Twoja'
Taka mnie boleść przejmuję
strasziwa.
Czy mało jest ofiar od wieków
zarania?

***
A wtedy drgnęła Głowa Boleściwa.
***

Bądź pomna, bez śmierci nie ma
Zmartwychwstania.
Oni już z kurzu waśń ziemskich
obmyci
Przed Ojca mego majestatem stają
A tobie, jak matce mej własnej
pod Krzyżem
Na znak mojej łaski Jana Pawła
dają.
Niech on ci będzie Synem i ostoją
A jemu rzeknę – Synu, oto Matka
Twoja. –

* Wiersz napisany
na obchód 40-tej rocznicy Zbrodni
katyńskiej.

**Правління обласного
Товариства
польської культури
ім. А. Міцкевича,
буковинська
полонія щиро вдячні
представникам
владних та
громадських
організацій,
національних
товариств, усім
добрим людям, хто у
ці важкі для кожного
поляка дні висловив
свої щирі співчуття.**

GAZETA POLSKA
Bukowiny

«Газета польська Буковини»
Реєстр. св-во серія ЧІД №346-26р
Засновник:
Чернівецька обласне Товариство
польської культури ім.
А. Міцкевича
Видawca:
Redakcja czasopisma «Bukowina».

«Газета польська Буковини»
виходить раз на місяць.

Газета розповсюджується через первинні організації Товариства польської культури ім. А. Міцкевича і продається у римо-католицькому костелі в Чернівцях та у костелах області.

Ціна договірної.

Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności, rękopisów nie zwraca i pozostawia sobie prawo do skrótów i korekt.

Materiały podpisane nie zawsze odpowiadają opinii redakcji.

Rada Redakcyjna:

Władysław STRUTYŃSKI
Antonina TARASOWA
Katarzyna DROZDEK
Orest KLAJNYK

Anna KYSEŁYCZUK
Maria MALICKA
Gizela SZENDEROWA
Walentyna WYSZNIAK

Adres redakcji:

58000 Czerniowce, ul. Ukrainśka 22 p. 22.

Адреса редакції: 58000 м. Чернівці,
вул. Українська, 22, к. 22.

Tel. : 0372/ 52-52-78, tel./fax: (0372) 55-26-59.

Strona internetowa Obwodowego TKP im. Adama Mickiewicza oraz
«Gazety Polskiej Bukowiny» www.bukpolonia.cv.ua

Zespół redakcyjny:

Antonina TARASOWA
(Redaktor Naczelny)
Władysław Strutyński,
Łucja Uszakowa,
Sergij Szwydiuk,
Andrzej Goruk,
Piotr Żukowski,
Oleg Slusar,
Tomasz Kałuski,
Walentyna Karpiak.